

Kertomus Pomarkun Ruokejärven Ruokosken löytöpaikan tutkimisesta.

Elokuussa v. 1952 ilmoitti maanviljelijä Leo Ruokoski löytäneensä maaltaan kivistä "valkeanplassia" ja hiomakiven, piikiven palasia sekä luunsiruja". Elokuun lopulla samana vuonna saatiin löydökset Kansallismuseoon, jolloin todettiin, että kyseessä oli muinaishauta (KM 13071: 1-3). Allekirjoittanut sai tehtäväkseen löytöpaikan tarkemman tutkimisen, minkä suoritin toukokuussa v. 1953.

Löytöpaikka sijaitsee Pomarkun pitäjän Uudenkylän Ruokosken (omist. Juho Ruokoski. - Os. Hiilimäki) talon maalla ns. Piispanlammen niityn laidassa, Ruokojärvestä Piispanlampeen laskevan pienen joen, Ruokiojan pohjoispuolella liki Noormarkun rajaa, siitä vain runsaan kilometrin päässä. Löytöpaikalle on Pomarkun kirkolta linnuntietä matkaa n. 7.5 km eteläkaakkoon ja Noormarkun kirkolta vajaa 10 km itä-koilliseen. Kumpu oli metsässä matalalla kumpareella. Ruokosken talosta 600 - 700 m itäkoilliseen.

Tullessani paikalle, totesin, että kumpu oli jo kokonaan purettu, jotenka tehtäväkseni ei jäänyt muuta kuin jäljellä olevan osan pohjan tarkastaminen, mistä löytyi vielä jokunen palanut luunsiru. Kumpu on ollut pieni, kooltaan n. 3 x 4 m ja vain n. 1/2 m korkea. Se oli tehty miehen nostannaisista kivistä, joukossa punaista hiekkakiveä. Kummun pohja, soramaata, oli nokinen ja hiilisirua

sisältävä. - Sen lähistöllä piti olla toinen samanlainen rökkiö, mutta sitä emme haeskeluista huolimatta löytäneet. Myöhemmin olen saanut tietää, että Leo Ruokoski on sen jälleen löytänyt sekä vielä lisäksi 5 kumpua.

Maanviljelijä Uno Santikon (Santikko) maalla näytettiin allekirjoittaneelle suurta kivikasaa, joka nähtävästi on hiidenkiuas. Se on samassa kylässä kuin Ruokoskikin, Ruokoskelta pohjoiseen päin, eräällä kalliolla metsän reunassa. Santikko on aikoinaan lohkaistu Mattilasta.

Ruokosken tontilla on melko varmaan ollut kivikautinen asuinpaikka. Löysin näet Ruokosken asuinrakennuksen pohjoispuolella olevasta kiviaidasta kiertäen hangatun hionta laa'an punaista hiekkakiveä (KM 13344). Kiviaitaan oli kivet kasattu asuinrakennuksen länsisivulla olevalta raivatulta puutarhan osalta, minne sen jälkeen oli tuotu maata muualta, jotenka mitään merkkejä kivikautisesta kulttuurikerroksesta ei enää ollut näkyvissä. Näyttää siltä kuin asuinrakennus olisi aikanaan rakennettu parhaaseen kivikautiseen kulttuurikerrokseen, joka on silloin tuhoutunut.

Saman Ruokosken maalta, mutta asuinrakennuksesta n. 1 km eteläkaakkoon olevan Sauvakosken pohjoisrannalta, perunamaalta löysin joukon kvartsi-iskennäisiä (KM 13345), jotka viittaavat kivikautiseen asuinpaikkaan. Sauvakoski on aivan Pomarkun-Noormarkun rajalla Maajärvestä Kuuskoskenlahteen (Noormarkun puolella) laskevan väylän puolimatassa. Taloudelliselle kartalle Lehti 57 Pori on Sauvakosken yläpuolella olevan veden pinnan korkeus 41 m ja asuin-

paikan korkeus arviolta n. 50 - 60 m.

Helsingissä 31 päivänä lokakuuta 1953.

Ville Luho

Ville Luho

Kertomus Pomarkun Ruokijärven Ruokosen löytöpaikan Tutkimisesta.

Elokkuussa v. 1952 ilmoitti maanvilj. Leo Ruokoski löytäneensä maallaan kiviärykelmistä "valkeanplaccin ja Huomakuvien, piikkien palasia sekä luonnosiruja." Elokkuun lopulla samana vuonna saatiin löydökset tunnustettuihin, jolloin todettiin, että kyseessä oli munaiskanta (KMM1307111-3). Aikajajottamut sai tehtäväkseen löytöpaikan tarkemman tutkimisen, mistä muistia muistis tulkokkussa v. 1953.

Löytöpaikka sijaitsee Pomarkun pitäjän Uuden kylän Ruokosen (omist. Juhon Ruokoski. - os. Kiihkömä) Talon maalla ns. Piispanlammen puolella laskassa, Ruokojärven Piispanlammen laskavan pienen joen, ^{Ruokijärven} pohjoispuolella lähi Noormarkun rajaa, siitä noin 200 m eteläpuolella päässä. Löytöpaikalle on Pomarkun kirkolta linnuntietä matkaa n. 7.5 km eteläkaakkoon ja Noormarkun kirkolta vajaa 10 km etäkaakkoon. Kumpu oli melkoinen matalalla kumpareella, Ruokosen talosta 600-700 m etäkaakkoon.

Tullessani paikalle, todettiin, että kumpu oli jo kokonaan purettu, jotenkin tehtäväkseen ei jäänyt muuta kuin jägelä olevan osan pohjaa tarkastaa muina, mistä löytyi vielä jotain palamut luonnosiruja. Kumpu on ollut pieni, koollaan n. 3x4 m ja vain n. 1/2 m korkea. Se oli tehty miehen nostamaisista kivistä, joihinse punaista kiikkaliveä. Kummun pohja, sora maata, oli polttimen ja kiihkeitä sisältäviä. - Sen lähistöllä piti olla toinen samantyylinen räykkiö, mutta sitä emme haasteluista huolimatta löytäneet. Myöhemmin olen saanut tietää, että Leo Ruokoski on sen jälkeen löytänyt vielä lisäksi 5 kumpua.

Maanvyö. Niino Santikos (Santikko) maalla näytel-
tiin allekirjoittaneella suurta kivikasa, joka mitä-
västi on hiidenkuus. Se on samassa kylässä kuin Ruo-
koskisiin, Ruokoskelta jolyöreen päin, eräältä kalliolla
mitään runassa. Santikko on aikoinaan lohkeilu
Maattitasta.

Ruokosken Santikko on melko varmaan ollut kivi-
kantien auringpaikka. Löyry näet Ruokosken auringpaikan-
nukien pohjoispuolella olevalla kiviäidalla kiertäen kangalun
hiolta lään junaista hiidenkuuta (KM 13344). Kiviäidalla
oli kivet kasattu auringpaikan nukien lään puolella olevalla
raivalulla puutarhan osalla, minne renjällä oli tuotu
maati munnalla, jotenka mitään merkkejä kivistä-
sillä kulluusikeroskusta ei enää ollut näkyvissä. Näytel-
illä kuin auringpaikan puolelta aikanaan rakennettu
parhaan kivistä kanteen kulluusikeroskusta, joka on pit-
toin tuhoutu puit.

Saman Ruokosken maalla, mutta auringpaikan puolel-
ta n. 1 km eteläkohtaan olevan saurakosken pohjois-
puolella, peruna maalla löyry joukon kivistä-
(KM 13345), jolla viittävaat kivistä kanteen auringpaik-
kaan. Saurakoski on aivan Pomarkun-Boormarkun
rajalla Maajärven kunnankokien lähteen (Boormarkun
puolella) laskevan väylän puotimattasee. Taloudelliselle
kartalle lehti 57 Pari on saurakosken yläpuolella olevan
veden pinnan korkeus 41 m ja auringpaikan korkeus arviolta
n. 50-60 m.

Helsingissä 31 p:nä Lohka kunta v. 1953

Ville Luoma